

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 1/2009 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om nationella stöd till jord- bruket och trädgårdsodlingen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 25 februari 2009 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (RP 9/2009 rd) till jord- och skogsbruksutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- äldre regeringssekreterare Katri Valjakka och konsultativ tjänsteman Esa Hiiva, jord- och skogsbruksministeriet
- lagstiftningsråd Jyri Inha, finansministeriet
- utredningschef Johan Åberg, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK

- ombudsman Tage Ginström, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund
- enhetschef Vesa Perätaalo, Landsbygdsverket
- inspektör Ulla Torppa, Österbottens arbetskrafts- och näringscentral
- ordförande Mauno Rahkola, Suomen Sika-yrittäjät ry
- ombudsman Lea Lastikka, Finlands Fjäderfäförbund.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Norra Karelen arbetskrafts- och näringscentral
- Norra Österbottens arbetskrafts- och näringscentral.

PROPOSITIONEN

Regering antog den 19 juni 2008 Finlands förslag till ändring av systemet för långsiktigt stöd på nationell nivå till jordbruket i de nordliga områdena och utifrån förslaget fördes förhandlingar med kommissionen sommaren och hösten 2008. Jord- och skogsbruksminister Sirkka-Liisa Anttila och kommissionär Mariann Fischer Boel nådde den 19 december 2008 en politisk överenskommelse om ändring av systemet med

långsiktigt stöd på nationell nivå till jordbruket i de nordliga områdena i Finland. Nu föreslås lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen bli ändrad så till vida att förhandlingsresultatet mellan Finland och Europeiska gemenskapernas kommission om ändring av det långsiktiga nationella stödet ska beaktas i ändringen.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Den grundläggande strukturen för nationella stöd till jordbruket utformades vid Finlands anslutningsförhandlingar med EU. Då kom man bland annat överens om det långsiktiga stödet i de nordliga områdena utifrån artikel 142 i anslutningsfördraget för mellersta och norra Finland (stödområde C). Den nu aktuella propositionen bygger på att regeringen den 19 juni 2008 antog Finlands förslag till ändring av det långsiktiga stödet på nationell nivå till jordbruket i de nordliga områdena och utifrån förslaget fördes förhandlingar med kommissionen i juni och september 2008. Jord- och skogsbruksminister Sirkka-Liisa Anttila och kommissionär Mariann Fischer Boel nådde den 19 december 2008 en politisk överenskommelse om ändring av systemet med långsiktigt stöd på nationell nivå till jordbruket i de nordliga områdena i Finland. Kommissionen notifierades om ändringen i systemet för stöd i de nordliga områdena den 29 januari 2009. I propositionen föreslås nu att lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen ska ändras så till vida att förhandlingsresultatet mellan Finland och Europeiska gemenskapernas kommission om ändring av det långsiktiga stödet på nationell nivå ska beaktas i ändringen.

Utskottet konstaterar att lagen om nationella stöd senast ändrades genom lag 283/2008, som trädde i kraft den 30 april 2008 och som tillförde bestämmelser om bland annat stöd för svin- och fjäderfähus hållning frikopplat från produktionen och kompensation för strukturförändringar inom svin- och fjäderfähus hållning. De här stöden ingår i förhandlingsavtalet om nordliga stöd mellan Finland och kommissionen, och systemet med stöd som är frikopplat från produktionen i de nordliga områdena svarar mot det stödssystem för södra Finland som kommissionen godkänt (artikel 141).

Utskottet noterar att den referenskvantitet som bestämmer storleken på stöd som är frikopplat från produktionen enligt lagens 10 d § på vissa villkor kan höjas på grund av en investe-

ring för utvidgning eller nybygge av en produktionsbyggnad eller hyrning av en produktionsbyggnad. Ett villkor för att referenskvantiteten ska höjas vid investering för utvidgning eller nybygge är att den sökande har påbörjat en investering i detta syfte före den 2 augusti 2007 och att produktionsbyggnaden har blivit godkänd att tas i bruk senast den 31 december 2008. Datumet för när en investering för utvidgning eller nybyggen av en produktionsbyggnad ska ha inletts enligt den gällande lagen om nationella stöd beror på att regeringen den 2 augusti 2007 godkände Finlands förslag om nationella stöd för södra Finland 2008—2013. Med beaktande av den senare behandlingen av systemet med nordliga stöd, anses det motiverat, för att jordbrukarna i de nordliga områdena (stödområden C) ska bli likvärdigt behandlade, att bestämma en senare tidpunkt för när investeringar för utvidgning och nybygge av produktionsbyggnader ska inledas och stå färdiga än tidpunkten i den gällande lagen. Därför föreslår regeringen nu att 10 d § kompletteras med ett nytt 2 mom. om att en investering för utvidgning eller nybygge ska ha påbörjats före den 19 juni 2008 och vara färdig senast den 31 juli 2009 för att referenskvantiteten ska kunna höjas utifrån investeringen. Utskottet hänvisar till vad som sagts om tidpunkten för godkännande av båda stödssystemen och menar att färdigställningstidpunkten för en produktionsbyggnad enligt det nya 2 mom. i 10 d § som ska tillämpas i det s.k. nordliga stödområdet bör senareläggas. Investeringar för utvidgning och nybygge av produktionsbyggnader bör enligt utredning till utskottet vara klara senast den 31 oktober 2009 för att stöden ska kunna betalas ut 2009. Det förutsätter emellertid att författningsgrunden räcker till för att öppna för ansökningar om referenskvantiteter för stöd för svin- och fjäderfähus hållning frikopplade från produktionen i de nordliga områdena och att referenskvantiteter kan fastställas redan före det sista lagfästa färdigställningsdatumet för en produktionsbyggnad när det gäller andra produkter än sådana som ansökt om höjning av refe-

renskvoten för investering i utvidgning eller nybygge för en produktionsbyggnad. Utskottet föreslår därför längre fram att tidpunkten ändras och att investeringar i utvidgning och nybygge ska vara färdiga den 31 oktober 2009.

I samband med utfrågningen av sakkunniga i utskottet föreslogs lagens 10 c § bli kompletterad med att referenskvantiteten för en producent kan fastställas utifrån antalet djur som ligger till grund för betalningen stödåret 2006, om djurantalet stödåret 2007 har varit lägre än 2006 till exempel på grund av eldsvåda, någon smittsam djursjukdom eller av någon annan orsak som är oberoende av sökanden. I en utredning till utskottet påpekas det att stöd enligt 10 § 5 mom. i lagen om nationella stöd kan beviljas utifrån det sedvanliga djurantalet, om det temporärt är minst en tredjedel lägre än det sedvanliga på grund av eldsvåda eller djursjukdom eller någon annan orsak som är oberoende av den sökande. Läget har alltså till denna del redan beaktats i den gällande lagen och den sökande har 2007 kunnat få stöd enligt det sedvanliga djurantalet. Vidare har det påpekats att om innehållet i 10 c § i den gällande lagen ändras så att det kan tolkas mer extensivt än till och med bestämmelsen i 10 § 5 mom., skulle det betyda nya förhandlingar med kommissionen om stödprogram 141 och 142.

Sakkunniga som hörts i utskottet har också velat se en sådan ändring i den gällande lagen att punkten om investeringar för utvidgning och nybygge (10 d § 1 mom. 1 punkten) kompletteras med renovering av en produktionsbyggnad som grund för en höjning. Utskottet påpekar att den föreslagna ändringen går stick i stäv med det notifierade och godkända 141-avgörandet och med det notifierade förslaget till stödprogram 142 och därmed inte kan genomföras. Av samma skäl går det inte heller att använda referenskvantiteten för att fastställa antalet djurenheter 2008.

För att antalet djurenheter 2006 ska kunna användas som referenskvantitet krävs det att produktionen fortsätter i sedvanlig omfattning 2008. Utskottet har uppmärksamgjorts på situationer där produktionen har fortsatt 2008 men där man inte har nått upp till det genomsnittliga

antalet djur under tidigare stödår för att en produktionsbyggnad till exempel på grund av renovering varit ur bruk en del av stödåret 2008. Landsbygdsverket kommer att ge ut allmänna råd om att man kan granska den fortsatta produktionen i sedvanlig omfattning också utifrån situationen i slutet av stödåret 2008. Produktionen anses ha fortsatt i sedvanlig omfattning, om producenten före utgången av 2008 har uppnått sitt sedvanliga antal djur eller fött upp en komplett uppfödning som mot slutet av 2008 eller börjat föda upp en komplett uppfödning som före slutet av 2008 i sådana produktionsformer där man normalt föder upp flera omgångar per år. Dessutom kan den sedvanliga produktionsvolymen 2008 anses ha blivit uppfylld vid ändring av produktionssättet, när produktionen 2008 har fortsatt på samma areal som tidigare. Det är mycket viktigt att myndigheterna går ut med tydliga anvisningar om detta.

Utskottet har också behandlat frågan om djur som slaktats i början av 2008 kan beaktas när referenskvantiteter fastställs för stöd för svin- och fjäderfähus hållning som är frikopplade från den gårdsspecifika produktionen. En utredning till utskottet visar att problemen med djur som slaktats i början av 2008 till stor del får en lösning redan utifrån gällande bestämmelser. I de fall där slakt av slaktsvin som varit avsedda att slaktas 2007 har skjutits fram till 2008 till exempel på grund av överbelastning på slakterierna och produktionen 2007 därför legat minst tio procent under det sedvanliga djurantalet, kan referenskvantiteten för stöd för svin- och fjäderfähus hållning frikopplat från produktionen på ansökan av jordbrukaren fastställas utifrån antalet djurenheter 2006. Ett villkor är att produktionen fortsätter i sedvanlig omfattning senast i slutet av 2008. Produktionscykeln i 10 c § 2 mom. 2 punkten i lagen om nationella stöd kan tillämpas som grund i de här fallen. Dessutom beaktas en del av de slaktningspartier som slaktats i början av 2008 utifrån grunderna för höjning för investeringar i utvidgning eller nybygge av en produktionsbyggnad. Men utifrån kommissionens beslut 141 och notifikationerna är det inte möjligt att väga in slaktningspartier som skjutits

fram till 2008 i de referenskvantiteter som fastställs utifrån referenskvantiteten för djurantalet 2007. Utskottet noterar här att produktionen av kalkonkött 2006—2007 har varit exceptionellt låg i Finland.

I en utredning till utskottet poängteras det att det årliga anslag som står till buds för nationella stöd grundar sig på kommissionens beslut om statligt stöd 141 och 142. Finland kan inte betala mer stöd än vad kommissionens beslut medger. Stödbeloppen får inte heller flyttas, ändras eller höjas mellan olika produktionsinriktningar. I nationellt stöd till exempel till södra Finland får 2009 högst 37,87 miljoner euro betalas som stöd för svin- och fjäderfähusållning frikopplat från produktionen, och beloppet får inte under några omständigheter överskridas genom nationella beslut. Det stöd per enhet (euro/djurenhet) som varje år får betalas i södra Finland och i de nordliga områdena är beroende av stödets högsta belopp under året och antalet djurenheter som ligger till grund för referenskvantiteten. Ju fler djurenheter som berättigar till en referenskvantitet det finns, desto lägre blir stödet per enhet.

Det behövs tillräckligt detaljerade allmänna råd som utgår från en så extensiv tolkning av bestämmelserna som möjligt för att man ska kunna hindra oskäligheter när stöd beviljas. För denna syn talar framför allt det att innehållsrika ändringar i lagen om nationella stöd i regel kräver ny notifikation av lagen och nya förhandlingar om stöd enligt artikel 142 i anslutningsfördraget, möjligen också nya förhandlingar med kommissionen om de lösningar som bygger på artikel 141 och kommissionens godkännande för lösningen. Det behövs rättidig och tydlig information om de faktorer som inverkar på stöden.

Med hänvisning till propositionens motivering och annan utredning finner utskottet propositionen behövlig och lämplig. Utskottet tillstyrker lagförslaget med anmärkningarna ovan och ändringsförslagen nedan.

Detaljmotivering

10 c §. (Ny) Referenskvantiteten för från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfäuppfödning. I samband med utfrågningen av sakkunniga i utskottet har det kommit fram sådana situationer med att bestämma referenskvantiteten där antalet djurenheter 2007 till exempel på grund av arbetsoförmåga till följd av producentens sjukdom eller på grund av sanering till följd av svinhosta har legat betydligt under antalet djurenheter 2006 och det sedvanliga djurantalet inte har kunnat läggas till grund för betalningen av stöd 2007. Produktionen har ändå fortsatt i sedvanlig omfattning 2008 eller uppnått sedvanlig omfattning före utgången av 2008. Produktionen anses ha fortsatt i sedvanlig omfattning om producentens produktion fram till utgången av 2008 har nått sin tidigare omfattning eller om producenten har fött upp en komplett uppfödning som mot slutet av 2008 eller påbörjat uppfödningen av en komplett omgång före utgången av 2008 i de produktionsformer där man i normala fall föder upp flera omgångar per år. Producenten har kanske haft en sådan sjukdom som krävt sjukhusvård och som gjort honom eller henne oförmögen att arbeta under några månader så att han eller hon på grund av sin tillfälliga arbetsoförmåga inte har kunnat föda upp produktionsdjur under den tiden. I sådana fall skulle det vara oskäligt för en enskild producent att inte kunna använda antalet djurenheter som grund för stöd för svin- och fjäderfäuppfödning för att bestämma referenskvantiteten för 2006.

Utskottet föreslår därför att 10 c § 2 mom. 2 punkten kompletteras med att stödåret 2006 ska kunna användas som referensår också när det minskade antalet djurenheter beror på arbetsoförmåga till följd av producentens sjukdom eller på djursjukdom. Om antalet djurenheter då har minskat på grund av arbetsoförmåga till följd av producentens sjukdom, bör läkarintyg eller någon annan tillförlitlig redogörelse för arbetsoförmågan och dess längd fogas till ansökan. Om antalet djurenheter har minskat på grund av djursjukdom, bör ett veterinärintyg fogas till ansökan om höjd referenskvantitet.

10 d §. Höjning av referenskvantiteten för från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfähus-hållning. På de grunder som anförs i den allmänna motiveringen föreslår utskottet att propositionens 2 mom. ändras så att en produktionsbyggnad ska vara godkänd att tas i bruk den 31 oktober 2009.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår jord- och skogsbruksutskottet

att lagförslaget godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 28 december 2001 om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) 6 § 1 mom. 2 punkten, 10 c § 2 mom. 2 punkten, 10 d § 3 mom., den finska språkdräkten i 10 e § 2 mom. och 16 § 5 mom., av dem 10 c § 2 mom. 2 punkten, 10 d § 3 mom. och 10 e § 2 mom. sådana de lyder i lag 283/2008, samt

fogas till 10 d §, sådan den lyder i nämnda lag 283/2008, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2—5 mom. blir 3—6 mom., samt till 16 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1446/2006, ett nytt 3 mom., varvid nuvarande 3 och 4 mom. och det ändrade 5 mom. blir 4—6 mom. som följer:

6 §
(Som i RP)

10 c § (Ny)

Referenskvantitet för från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfähus-hållning

Med avvikelse från 1 mom. kan referenskvantiteten på den sökandes yrkande beräknas

2) utifrån det antal djurenheter som utgjorde grund för utbetalningen av stödet stödåret 2006, om det antal djurenheter som utgjorde grund för utbetalningen av stödet till den sökande år 2007 var minst tio procent lägre än det sedvanliga djurantalet på grund av en grundlig renovering av en produktionsbyggnad, på grund av ändring av produktionssätt eller på grund av produktionscykeln, på grund av jordbrukarens arbets-

oförmåga till följd av sjukdom eller på grund av djursjukdom konstaterad av veterinär, och produktionen fortsätter i sedvanlig omfattning år 2008.

10 d §

Höjning av referenskvantiteten för från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfähus-hållning

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 10 d § 1 mom. 1 punkten, ska den sökande ha påbörjat en investering för utvidgning eller nybygge av en produktionsbyggnad före den 19 juni 2008 och en produktionsbyggnad vara godkänd att tas i bruk senast den 31 oktober 2009 i enlighet med 153 § i markanvändnings- och bygglagen på det område där systemet för

JsUB 1/2009 rd — RP 9/2009 rd

det nordliga stödet enligt 6 § 1 mom. 2 punkten
tillämpas.

-----
10 e §
(Som i RP)

16 §
(Som i RP)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

Helsingfors den 6 mars 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jari Leppä /cent
vordf. Pertti Hemmilä /saml
medl. Susanna Haapoja /cent
Hannu Hoskonen /cent
Anne Kalmari /cent
Lauri Kähkönen /sd
Esa Lahtela /sd
Mats Nylund /sv

Pentti Oinonen /saf
Klaus Pentti /cent
Petri Pihlajaniemi /saml
Erkki Pulliainen /gröna
Katja Taimela /sd
Pekka Vilkuna /cent
ers. Matti Kangas /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius.